

Floriade 2012, kansen voor de Veenkoloniën.

Initiatiefvoorstel D66 Statenfracties Groningen en Drenthe,¹

3 september 2003

D66 Statenfractie Groningen,

Turfsingel 83, 9712 KL Groningen tel/fax: (050) 312 87 78 e-mail: statengroningen@d66.nl

D66 Statenfractie Drenthe,

Haverhullen 34, 9403WH Assen tel: (0592) 347577 e-mail: p.sluiten@drenthe.nl

Inleiding:

Met dit initiatief voorstel pleiten de Statenfracties van D66 in Groningen en Drenthe ervoor om als Provincies samen met de partners in de stuurgroep Veenkoloniën de krachten te bundelen om de Floriade 2012 naar dit gebied te krijgen.

De Veenkoloniën staan voor een omslagpunt. Het gebied dat gekenmerkt wordt door een eenzijdige economie en landschapsinrichting en een grote mate van afhankelijkheid kent ten aanzien van gesubsidieerde banen en de door de EU gesteunde aardappelzetmeelindustrie, kampt bovendien met een negatief imago. Om die reden heeft de regering de commissie Structuurversterking Veenkoloniën, bekend als de commissie Hoekstra, opgericht met als opdracht een advies te geven over hoe het met de Veenkoloniën verder moet. De kern van het advies van de commissie Hoekstra is om de eenzijdigheid van het gebied te doorbreken en maatregelen te nemen die gericht zijn op het verbeteren van het imago.ⁱⁱ Als antwoord op het advies van de commissie Hoekstra heeft de regio een Agenda voor de Veenkoloniën opgesteld. In deze Agenda maakt de regio een aantal keuzes:ⁱⁱⁱ

- Een keuze voor een gezonde sociale structuur
- Een keuze voor aantrekkelijk en gevarieerde woonmilieus
- Een keuze voor agrarische vernieuwing
- Een keuze voor een gevarieerde bedrijvigheid
- Een keuze voor cultuurhistorie als beeldmerk en voor toerisme
- Een keuze voor water als drager, ontwikkeling van zones voor waterberging en natuurontwikkeling
- Een keuze voor optimale bereikbaarheid

Een hoge ambitie. Om deze ambitie waar te kunnen maken is het belangrijk om buiten de bestaande kaders te denken.

De Floriade is een internationale wereldtuinbouwtentoonstelling die eens in de tien jaar op wisselende locaties in Nederland wordt gehouden. Door middel van vele presentaties uit binnen en buitenland worden miljoenen toeristen een zomer lang geïnformeerd, geënthousiasmeerd en vermaakt.

De Floriade past volgens D66 prima binnen de ambities zoals neergelegd in de Agenda voor de Veenkoloniën en zou een goede impuls voor het gebied kunnen betekenen. Daarnaast geeft het de tuinbouwsector rond Hogeveen en Emmen de kans om zich als goed alternatief te presenteren buiten het Westland.

De Floriade komt echter niet vanzelf. Enthousiasme en doorzettingsvermogen zijn nodig om een evenement van deze omvang naar het Noorden te halen. Wij hopen dan ook dat dit initiatiefvoorstel, naast de maatschappelijke steun die wij uit diverse organisaties in het gebied ontvingen, ook op politieke steun in de Staten van Groningen en Drenthe kan rekenen.

Floriade 2002

Met het opstellen van dit initiatiefvoorstel is D66 zich wel degelijk bewust van het feit dat eerdere Floriade's in Zoetermeer en Haarlemmermeer met een negatief resultaat zijn afgesloten. Echter uit de evaluatie van de Floriade 2002 blijkt dat de spinn-off effecten van de Floriade het exploitatieverlies ver overtreffen. Een aantal feiten:^{iv}

- 2,1 miljoen betalende bezoekers hebben de Floriade bezocht
- De Floriade zorgde voor ruim € 500 miljoen aan toeristische bestedingen in de regio, waarvan € 207 miljoen door buitenlanders die speciaal voor de Floriade naar Nederland kwamen.
- Het Haarlemmermeerse bedrijfsleven heeft circa € 32 miljoen kunnen investeren in de Floriade 2002
- De Floriade 2002 heeft de aanleg van de N205 en de Zuid-Tangent versneld en een extra areaal aan recreatieve voorzieningen en groen (200 hectare) opgeleverd. Een positieve kanttekening daarbij is dat de Zuid-Tangent dankzij de Floriade promotie ook veel gebruikt is, wat heeft bijgedragen aan het huidige succes van de Zuid-Tangent en het OV-gebruik in de regio Haarlemmermeer.
- Een aantal van de attracties (het paviljoen van de Haarlemmermeer en de "Big Spotters Hill") zijn blijvende voorzieningen die in de nabije toekomst economische activiteiten en werkgelegenheid zullen opleveren
- De Floriade heeft aan tijdelijke directe werkgelegenheid 750 – 1000 fte's opgeleverd
- Gezien de grote hoeveelheid free publicity is de mondiale exposure van de Floriade enorm geweest. Zou de "millimeter prijs" van deze exposure kunnen worden uitgedrukt in reclamegeld dan is er sprake van een gigantisch bedrag.

De gemeente Haarlemmermeer concludeert dan ook dat de structurele en incidentele winsten, cq. de directe en indirecte effecten op het terrein van de infrastructuur, economische bestedingen en gemeentelijke promotie, in ruime mate opwegen tegen het eenmalig exploitatieverlies van de Floriade. Dat de effecten voor de regio als heel positief mogen worden bestempeld blijkt wel uit het feit dat Zoetermeer opnieuw heeft overwogen zich kandidatuur te stellen voor de Floriade 2012.

De Floriade 2012 in de Veenkoloniën

Waarom de Floriade naar de Veenkoloniën? Met het binnenhalen van de Floriade wordt in één klap tegemoet gekomen aan een van de belangrijkste adviezen van de commissie Hoekstra, namelijk maatregelen nemen die gericht zijn op het verbeteren van het imago. Daarnaast past het organiseren van de Floriade prima binnen de keuzes zoals die zijn gemaakt in de Agenda voor de Veenkoloniën.

Een keuze voor een gezonde sociale structuur

Basis voor een gezonde sociale structuur is een hoge participatiegraad, zowel sociaal als economisch. Hoewel de Veenkoloniën een rijk verenigingsleven kennen, is er ook een hoge werkeloosheid. Met de komst van de Floriade worden honderden (tijdelijke) banen gecreëerd. Banen die, hoewel voor een deel tijdelijk, een bijdrage kunnen leveren in herintredingtrajecten en als werkervaringsplaatsen. Daarnaast zal het gebied bekender worden bij bedrijven die een geschikte vestigingslocatie zoeken en krijgen regionale bedrijven de kans om zich beter te presenteren op de markt. Hierdoor zal de Floriade ook permanente werkgelegenheid opleveren als gevolg van de economische spinn-off van investeringen die rondom de Floriade worden gedaan

Een keuze voor aantrekkelijk en gevarieerde woonmilieus

Een deel van het Floriade-terrein kan op de lange termijn een natuur- of recreatiefunctie krijgen. Hierdoor ontstaat een interessant gebied voor toekomstige woonontwikkeling. Doordat het Floriade-terrein bovendien voorafgaande aan de ontwikkeling van de woonfunctie al goed ontsloten is met het openbaar vervoer, ontstaat een situatie waarin het openbaar vervoer daadwerkelijk een kans krijgt als alternatief naast de auto.

Een keuze voor agrarische vernieuwing

De komst van de Floriade zal een impuls betekenen voor de tuinbouwsector rondom Hoogezand en Emmen. Naast tuinbouw is de Floriade ook de plek om andere agrarische vernieuwingen te presenteren. Hierdoor ontstaat de unieke situatie waarbij in het gebied de mogelijkheid ontstaat om de monocultuur van de zetmeelindustrie te doorbreken.

Een keuze voor een gevarieerde bedrijvigheid

Niet alleen de agrarische sector zou profiteren van de Floriade. De komst van de Floriade betekent ook een impuls voor handelsgerichte bedrijven, alsmede voor de toeristische sector. Meer dan 2 miljoen mensen zullen het gebied bezoeken en hopelijk onder de indruk raken van al het mooie dat de Veenkoloniën te bieden heeft. Een betere toeristische promotie kan men zich nauwelijks indenken. Daarnaast is de Floriade de plek voor het ontwikkelen en uitbreiden van netwerken. De basis voor verdere economische ontwikkeling. Ten slotte zal de Floriade potentiële nieuwe bedrijven trekken. Hierdoor vormt de Floriade een uniek visitekaartje voor het gebied.

Een keuze voor cultuurhistorie als beeldmerk en voor toerisme

Zoals gezegd zal door de komst van de Floriade een groot aantal toeristen het gebied bezoeken. Bezoekers die anders zeer waarschijnlijk niet zouden zijn gekomen. Door handig in te spelen op deze bezoekers en hen ook buiten het Floriade-terrein in toeristisch en cultureel opzicht interessante Veenkoloniën aan te bieden krijgen de Veenkoloniën de kans zich ook in deze opzichten nadrukkelijk te profileren.

Een keuze voor water als drager, ontwikkeling van zones voor waterberging en natuurontwikkeling.

De komst van de Floriade moet een duurzamer karakter krijgen dan vermaak voor één zomer. Bij de inrichting van het terrein kan daarbij rekening gehouden worden. Zo zou het terrein zoals gezegd een toekomstig woongebied kunnen zijn, maar ook recreatie, natuurontwikkeling en de ontwikkeling van waterbergingsgebieden zijn mogelijk. Met de verhoogde aandacht voor water in Nederland en de rest van de wereld, is het niet ondenkbaar dat water een belangrijk thema zal zijn voor de volgende Floriade. En wat is er dan beter voor het gebied dan wanneer de meest innovatieve kennis in het gebied zelf aanwezig zal zijn?

Een keuze voor optimale bereikbaarheid

Uit eerdere edities van de Floriade is gebleken dat vooral infrastructureel het gebied er wel bij vaart. Een versnelde verdubbeling van de N33 tot aan de A7 en een treinverbinding naar Veendam – Stadskanaal – Emmen, ligt door de komst van de Floriade in het verschiet. Bovendien zullen door het unieke karakter van de Floriade ook experimenten met light-vervoer een goede kans krijgen. Kortom, voor een verbetering van de bereikbaarheid is de Floriade een mooie opstap.

Voorstel:

D66 stelt voor dat de Staten zich over de volgende zaken uitspreken:

- Het college op te dragen zich in te spannen om de Stuurgroep Veenkoloniën te enthousiasmeren voor de kandidatuur van de Veenkoloniën voor de Floriade 2012
- Het college op te dragen, samen met de partners binnen de Stuurgroep Veenkoloniën, de Veenkoloniën aan te melden bij de Nederlandse Tuinbouwraad voor de organisatie van de Floriade 2012, nadat de NTR de randvoorwaarden en de verdere procesgang heeft bekend gemaakt.
- Het projectbureau Veenkoloniën de opdracht te geven zich in te zetten om de kandidatuur van de Veenkoloniën kracht bij te zetten en alles in werking te stellen de Floriade ook binnen te halen.
- Het naar de Veenkoloniën halen van de Floriade 2012 aan te melden als project dat in aanmerking komt voor financiering uit de Kompasgelden.
- Voor de dekking van de kosten van een projectleider voor de Floriade geld vrij te maken binnen de budgetten voor de gebiedsgerichte aanpak.

ⁱ Plaatje voorkant: <http://images.google.nl/>

ⁱⁱ Stuurgroep Veenkoloniën, *Agenda voor de Veenkoloniën*, april 2002, pagina 7 – 8

ⁱⁱⁱ Idem, pagina 15-17

^{iv} DynaVision, *Evaluatie Floriade 2002*, www.haarlemmermeer.nl